

May 25, 1957

Collection of Reports from Polish Military Attaches Around the World

Citation:

"Collection of Reports from Polish Military Attaches Around the World", May 25, 1957, Wilson Center Digital Archive, Centralne Archwium Wojskowe.
<https://wilson-center-digital-archive.dvincitest.com/document/119503>

Summary:

Reports from Washington, Ottawa, Cairo, Berlin, Brussels, Rome, Stockholm, and Helsinki discussing events that occurred from January-May 1957. Most of the contents revolved around meetings with other foreign officials and actions of embassy's host country.

Credits:

This document was made possible with support from Leon Levy Foundation

Original Language:

Polish

Contents:

Original Scan

Zai. do pisma Nr. 001539.

Data: SCISLONIA
nr. 3
(Dz. U. Nr 38 11/2)
[Signature]
1957

INFORMACJA NR 1 Z DNIA 25 MAJA 1957 R

[Faded and mostly illegible typed text, possibly containing a list or report details.]

ZARZAD II SZTABU GENERALNEGO

ATTACHE WOJSKOWY PRL W WASZYNGTONIE PŁK MONAT

Źródło: kontakty osobiste i publikacje.

1. Attache lotniczy Turcji w rozmowie z płk Monatem dnia 5.4.1957 r. oświadczył, że Turcja nie płaci nic za całe uzbrojenie otrzymywane od Stanów Zjednoczonych. Istnieją nawet wypadki sprzedaży przez Turcję otrzymanej broni.
2. Dnia 9.4.57 r. na przyjęciu u attache lotniczego Indonezji prowadzono rozmowy na temat redukcji sił zbrojnych Wielkiej Brytanii. Z rozmów wynikało, że jest to pierwszy krok, za którym pójdą podobne pociągnięcia innych państw europejskich NATO. Zdaniem wielu attache, zredukowanie ilości wojsk przy przebrojeniu pozostałych w broń nowoczesną /broń atomową i pociski kierowane/ nie tylko nie osłabi, lecz wzmocni potencjał wojskowy danych państw.
3. Dnia 10.4.57 r. podczas obiadu attache lotniczych omawiano przebieg ostatniej sesji przedstawicieli państw NATO w Waszyngtonie. Z rozmowy tej wynika, że głównym punktem konferencji była sprawa zaopatrzenia wojsk NATO w pociski kierowane.
4. Dnia 13.4.57 r. Admirał Hansen, attache morski Danii w rozmowie z płk Monatem oświadczył, że do Stanów Zjednoczonych przybywa z Danii około 80-90 wojskowych specjalistów technicznych na przeszkolenie w dziedzinie pocisków kierowanych. Kurs ma trwać 1,5 roku.
5. Próbné loty pocisku "Snark" są na ukończeniu. We wrześniu br. ma być utworzona pierwsza eskadra tych pocisków; w połowie przyszłego roku eskadra ma osiągnąć pełną gotowość bojową.

ATTACHE WOJSKOWY PRL W OTTAWIE PPEK PRZYBYSZ

źródło: kontakty osobiste i publikacje

1. Prace badawcze z dziedziny wojskowej.

- a/ Ośrodek doświadczalny lotnictwa kanadyjskiego buduje prototyp odrzutowego samolotu myśliwskiego CF-105 o szybkości ponaddźwiękowej, który będzie wyposażony w urządzenia elektroniczne pozwalające na kierowanie nim w walce z centrum operacyjnego na ziemi, bez udziału pilota. Pilot kieruje maszyną jedynie podczas startu i lądowania. Pułap samolotu CF-105 wynosi prawdopodobnie 19.200 m.
- b/ Prace badawcze nad lotniczymi pociskami kierowanymi do celów powietrznych "Velvet Glove" zostały przerwane w związku z ich stosunkowo małym zaawansowaniem w porównaniu do Stanów Zjednoczonych. Na podstawie porozumienia z USA otrzymano pociski kierowane "Sparrow II", nad którymi prowadzone są prace badawcze celem przystosowania ich do własnych potrzeb. Produkcję ich na podstawie licencji z USA podejmą prawdopodobnie zakłady lotnicze "Canadair".
- c/ W zakładach zbrojeniowych "Canadian Arsenals Ltd" prowadzone są badania nad zwiększeniem siły przebicia pocisku do bezdrzutowego działka przeciwpancernego "Heller". Dotychczas działko to było przeznaczone do zwalczania czołgów na bliskich odległościach.
- d/ W dniu 9 kwietnia 1957 r. w zakładach zbrojeniowych "Canadian Arsenals Ltd" demonstrowano nową łódź szturmową, zdolną do transportu 12 żołnierzy z ekwipunkiem oraz dwuosobowej załogi. Łódź poruszana jest silnikiem pozaburtowym. Konstrukcja tej łodzi desantowej ma rzekomo zabezpieczać ją przed zatopieniem mimo uszkodzeń.

e/ Dla potrzeb transportu na północnych terenach Kanady wyprodukowano prototyp ciągnika na gąsienicach, przystosowanego do jazdy w terenie pokrytym warstwą śniegu. Ciągnik wraz z przyczepą waży około 600 kg. Posiada zdolność transportu ładunku o wadze 300 kg, oraz około 500 kg umieszczonych na ośmiu doczepionych sankach. Moc silnika 30 KM. Maksymalna szybkość 37 km/godz. W terenie dostępnym dla normalnych kołowych pojazdów mechanicznych, ciągnik wraz z przyczepą i sanie przewożone są na 2,5 t samochodzie ciężarowym.

2. Rząd Stanów Zjednoczonych powiadomił Radę NATO o powzięciu decyzji zaopatrzenia państw należących do NATO w pociski kierowane typu "Honest John", "Matador" i "Nike" w terminie do 30 czerwca 1958 r.
3. W dniu 23 marca 1957 r. odbyła się konferencja oficerów piechoty ze wszystkich batalionów piechoty w Kanadzie. Celem konferencji była dyskusja nad taktycznymi zajęciami z moździerzami 81 mm w warunkach użycia broni atomowej. Zgodnie z opinią kół wojskowych, moździerz 81 mm są jedną ze skutecznie niszczących broni piechoty o stromym torze, która może być użyta w niesprzyjających warunkach atmosferycznych i terenowych.
4. 440 eskadra myśliwskich samolotów przechwytywania stacjonująca dotychczas w Bagotville /Quebec/ zostanie w maju br. przerzucona do Europy, prawdopodobnie do bazy lotniczej Zweibrucken /Niemcy Zachodnie/.
5. Dowództwo sił powietrznych Kanady rozpatruje wprowadzenie nauki pilotażu wyłącznie na samolotach odrzutowych.
6. Między rządem kanadyjskim i rządami Danii, Norwegii i Holandii została zawarta umowa w sprawie szkolenia w Kanadzie załóg lotniczych tych państw dla potrzeb NATO. W ciągu trzech lat ma być wyszkolonych: 55 pilotów duńskich, 65 pilotów i 5 navigatorów norweskich oraz 30 pilotów holenderskich. Początek szkolenia przewidziany jest w lipcu br.

- 4 -

ATTACHE WOJSKOWY PRL W KAIRZE PPK GZAB

źródło: kontakty osobiste

1. Podczas rozmowy ppłk Gzaba z Attache Wojskowym Jugosławii ten ostatni wyraził pogląd, że Anglicy przez wojnę z Egiptem wiele nie stracili a raczej wygrali /skłócenie państw arabskich i faktyczne rozbitcie jedności świata arabskiego/. Uważa on, że Izrael jest państwem nie do pokonania przez Arabów nawet na najbliższe 30-40 lat, ponieważ ma silne poparcie ze strony Stanów Zjednoczonych. Uzbrojenie oraz jego ilość i jakość nie przedstawiają dla Izraela żadnego problemu, ponieważ posiadają oni znacznie więcej techniki bojowej niż faktycznie potrzebują. Jego zdaniem konflikt syryjski "obejdzie" się bez wojny i bez interwencji Anglii i Francji.
2. Attache Wojskowi Iraku i Pakistanu w rozmowie z naszym attache stwierdzili, że są oni gorącymi zwolennikami Paktu Bagdadzkiego. Nadmienili przy tym, że znając wszystkie tajne klauzule w/w paktu /nie podawane do wiadomości publicznej/ nie jest on wymierzony przeciwko ludności arabskiej a odwrotnie chroni ją. Za przykład podali fakt, że Irak względnie Pakistan mają prawo wystąpić zbrojnie przeciwko jakemukolwiek agresorowi naruszającemu suwerenność państwa arabskiego. Według ich oświadczenia lotnictwo egipskie jest całkowicie zniszczone i sytuacja wojskowa Egiptu jest niezwykle trudna.
3. Attache Wojskowy Indonezji poinformował ppłk Gzaba w następującej sprawie: Rząd indonezyjski prowadził rozmowy na temat dostaw broni dla Indonezji z Amerykanami, Anglikami, Francuzami, Czechami oraz z Polską. W/g jego oświadczenia głównym dostawcą broni dla Indonezji mają być Stany Zjednoczone, skąd uzyskali oni pożyczkę w wysokości 500 milionów dolarów. W Anglii mają zakupić jedynie amunicję i części zapasowe. Nadmienił on również, że zamierzają prowadzić rozmowy na powyższy temat i z przedstawicielami naszego rządu,

- 5 -

jednakże napotykają na trudności, ponieważ ani oni w naszym ani my w ich kraju nie posiadamy odpowiednich przedstawicieli.

4. W rozmowie z Attache Wojskowym Argentyny ppłk Głęb uzyskał następujące informacje: obecnie w Argentynie duży nacisk położono na szkolenie oficerów. Nowe rodzaje uzbrojenia zakupują najpierw w niedużej ilości i wprowadzają go jedynie do niektórych jednostek. W czasie ćwiczeń i manewrów studiują przydatność tej broni w terenie i dopiero później w wypadku uzyskania pozytywnych wyników decydują się na zakup większej ilości. Argentyna posiada własny przemysł zbrojeniowy, który produkuje broń piechoty i amunicję. Natomiast ciężki sprzęt sprawdzają z USA.
5. Z-ca Attache Morskiego Stanów Zjednoczonych poinformował naszego attache wojskowego, że w walkach o Port Said zginęło nie więcej jak 70 Anglików i Francuzów, ponadto wiele żołnierzy odniosło rany. Nadmienił przy tym, że Anglicy i Francuzi nie zrzucali na spadochronach żadnych "kukieł", jest to jakoby wymysł "czysto" egipski.
6. W rozmowie z Attache Wojskowym Libanu ppłk Głęb dowiedział się, że do tej pory gen. AMER dowodzi armiami: egipską, syryjską i jordanąską, ale w przyszłości prawdopodobnie Liban, Arabia Saudyjska i Sudan również podporządkują swe siły zbrojne Amerowi. Stwierdził on ponadto, że na terenie Jordanii nie stacjonują już brytyjskie wojska lądowe. Lotnictwo angielskie zgrupowane zostało na jednym lotnisku w Mafrak, ale wkrótce i ono ma opuścić terytorium Jordanii.

ATTACHE WOJSKOWY PRL W BERNIE MJR WEGŁOWSKI

źródło: kontakty osobiste

1. W dniu 30 stycznia 57 r. Attache Wojskowy USA płk Miller w czasie rozmowy z naszym Attache, która prowadzona była w bardzo przyjaznej atmosferze, nadmieniając o wspólnych więzach historycznych łączących Polskę z USA podkreślił, że

Stany Zjednoczone zrewidują swój dotychczasowy stosunek do Polski, oraz że udziela nam pomocy ekonomicznej.

ATTACHE WOJSKOWY PRL W BRUKSELI MJR KUSZTELAK

źródło: kontakty osobiste

W kwietniu brł mjr Kusztelak był na cocktailu wydanym przez Attache Wojskowego Francji płk Alefsen de Boisredon. Obecnie byli wszyscy Attaches Wojskowi za wyjątkiem Attache Wojskowego Zw. Radzieckiego, który nie został zaproszony. Ostatnio daje się zauważyć, że Attaches Wojskowi państw zachodnich nie przychodzą na przyjęcia wydawane przez placówki państw demokracji ludowej. Wyjątek stanowi tu nasza placówka. Z drugiej strony nie zapraszają oni na żadne przyjęcia płk Jaroszenki, który pełni funkcje Attache Wojskowego Zw. Radzieckiego na tamtejszym terenie.

Także na przyjęcie wydane przez ministra Czechosłowac nie przyszedł żaden Attache Wojskowy państw zachodnich, za wyjątkiem Attache Wojskowego Iranu.

ATTACHAT WOJSKOWY PRL W RZYMIE

źródło: publikacje

W ostatnich dniach kwietnia, na wyżynie Asiago, 510 batalion amerykańskiej artylerii raketowej, wyposażony w cztery wyrzutnie pocisków typu "Honest John" kal. 762 mm, o składzie osobowym 236 ludzi, przeprowadził strzelanie pokazowe dla oficerów włoskich. Ogółem wystrzelono dwa pociski. Na strzelaniu był obecny dowódca wojsk lądowych NATO na Południową Europę gen. Albert /były d-ca 3 armii/ oraz d-ca amerykańskich wojsk lądowych we Włoszech gen. Harvey Fischer. Gen. Fischer miał oświadczyć, że wojska amerykańskie we Włoszech są wyposażone również w pociski kierowane "Corporal".

- 7 -

ATTACHE WOJSKOWY PRL W SZTOKHOLMIE PŁK WYSOKIŃSKI

źródło: kontakty osobiste

Na podstawie przeprowadzonej rozmowy z emigrantami, obywatelami polskimi, w jednym z prowincjonalnych miast szwedzkich pracownik Attachatu Wojskowego w Sztokholmie stwierdził, że koła te coraz bardziej skłaniają się ku naszym władzom. Większość Polaków dąży do nawiązania łączności z krajem i nie chce słyszeć o tym, żeby reakcyjne kierownicze koła różnych związków i stowarzyszeń polskich z Sztokholmu w dalszym ciągu nimi dyrygowały. Powyższe stanowisko zarysowało się wyraźnie po przemianach październikowych.

ATTACHE WOJSKOWY PRL W HELSINKACH PŁK KŁECKI

źródło: kontakty osobiste

W dniu 16 kwietnia br. Attache Wojskowy w Helsinkach płk Kłecky wydał dla wszystkich dyplomatów wojskowych akredytowanych w Finlandii cocktail w związku z objęciem przez siebie stanowiska na placówce. Na cocktailu tym byli również obecni wyżsi oficerowie fińskich sił zbrojnych z szefem sztabu głównego gen. Wilianem na czele.

Po zakończeniu cocktailu zaproszeni dyplomaci radzieccy zatrzymali się na przyjęciu przez przeciąg trzech godzin. Fakt ten oraz ich oświadczenia, że spędzili czas bardzo miło i przyjemnie naprawdę tak jak u przedstawicieli zaprzyjaźnionego narodu, świadczy o tym, że stosunki pomiędzy Ambasadami ZSRR i naszą, które w poprzednich miesiącach uległy pewnemu ochłodzeniu, powoli zaczynają wkraczać na właściwe tory.